

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język polski Arkusze 1. Test <i>Język polski w użyciu</i> Test historycznoliteracki
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy
<i>Formy arkusza:</i>	MPOP-P1-100, MPOP-P1-300, MPOP-P1-400, MPOP-P1-Q00, MPOU-P1-100
<i>Termin egzaminu:</i>	3 czerwca 2024 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2024 r.

Ogólne zasady oceniania zadań w części testowej

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania – również odpowiedzi nieprzewidziane jako rozwiązania przykładowe w zasadach oceniania.

1. Odpowiedzi nieprecyzyjne, niejednoznaczne, niejasno sformułowane uznaje się za błędne.
2. Gdy jako rozwiązanie tego samego zadania zdający podaje kilka odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a inne – błędne, nie otrzymuje punktów za żadne z tych rozwiązań.
3. Jeżeli odpowiedź zawiera wyłącznie cytaty, to jest oceniana na 0 pkt.
4. Jeżeli informacje zamieszczone w odpowiedzi (również te dodatkowe, a więc takie, które nie wynikają z treści polecenia) świadczą o nierozumieniu omawianego zagadnienia i zaprzeczają pozostałej części odpowiedzi stanowiącej prawidłowe rozwiązanie zadania, to za odpowiedź jako całość zdający otrzymuje 0 pkt.
5. Jeżeli rozwiązanie zadania sprawdzającego znajomość problematyki i treści lektur obowiązkowych zawiera błąd rzeczowy, to ocenia się je na 0 pkt.
6. W zadaniach zamkniętych każdy sposób oznaczenia odpowiedzi (podkreślenie, przekreślenie, zakreślenie, obwiedzenie itd.) jest uznawany za wybór tej odpowiedzi, pod warunkiem że zdający konsekwentnie go stosuje w jednym zadaniu.

Zadanie 1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024¹	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...]. SP I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).

Zasady oceniania

1 pkt – zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

FF

Zadanie 2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...]. SP I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...];

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. 2022 poz.1246).

	5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).
--	---

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie zalety i wady zapominania.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi

Przykładowe odpowiedzi

Zaleta, np.:

- Niezbędny mechanizm selekcji wspomnień.
- Zapominanie pozwala lepiej rozumieć rzeczywistość.
- Pozwala porządkować wiedzę o rzeczywistości.
- Pamięć może lepiej funkcjonować nieobciążona zbędnymi informacjami.
- Zapominanie o pewnych wydarzeniach/osobach z przeszłości danej grupy społecznej ma znaczenie dla kształtowania jej tożsamości.

Wada, np.:

- Nie możemy korzystać z doświadczeń minionych pokoleń.
- Przeszłość przestaje być źródłem wiedzy.
- Bez doświadczeń z przeszłości trudniej wyznaczać cele na przyszłość.
- Bez pamięci o istotnych dla danego narodu wydarzeniach trudno zbudować jego tożsamości.

Zadanie 3. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
1. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	1. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...]. SP 1. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte); 7) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...].

Zasady oceniania

1 pkt – rozstrzygnięcie i poprawne uzasadnienie w odniesieniu do tekstu Leona Dyczewskiego.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Tak, ponieważ z tekstu Dyczewskiego wynika, że pamięć jest procesem spontanicznym, a więc decyzja o tym, co zachować w pamięci zbiorowości, może być nagle zmieniona.
- Tak, ponieważ pamięć wiąże się z zapominaniem, a ono zmienia nasz obraz przeszłości.
- Nie. Z tekstu Leona Dyczewskiego wynika, że pamięć nie jest przypadkowym zestawem zdarzeń/obrazów, gdyż można ją kontrolować/kształtować.

Zadanie 4. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 4) rozpoznaje w tekście [...] środki wyrazu artystycznego [...]: wyliczenie [...]; określa ich funkcje. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...]

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne określenie funkcji wyliczenia w każdym z zacytowanych zdań.

1 pkt – poprawne określenie funkcji wyliczenia w jednym z zacytowanych zdań.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Cytat z tekstu Leona Dyczewskiego

Funkcja wyliczenia, np.:

- Wymienienie elementów, które dotyczą pamięci.
- Podkreślenie, że pamięć dotyczy tego, co przeminęło.
- Podkreślenie, że pamięć obejmuje różnorodne aspekty przeszłości.
- Określenie zagadnień, o których będzie mowa w tekście.

Cytat z tekstu Jerzego Limona

Funkcja wyliczenia, np.:

- Podanie cech pamięci.
- Zaakcentowanie, że proces zapamiętywania nie podlega żadnym regułom.

- Podkreślenie, że pamięć jest wynikiem swobodnego montowania tego, czego człowiek doświadcza różnymi zmysłami.
- Wyliczenie nadaje wypowiedzi metaforyczny charakter / poetyzuje wypowiedź.

Zadanie 5. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów [...]; 2) analizuje strukturę tekstu: odczytuje [...] sposób prowadzenia wywodu.

Zasady oceniania

1 pkt – zaznaczenie poprawnej odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 6. (0–4)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji.</p> <p>8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>2. Odbiór tekstów kultury. Zdający:</p> <p>1) przetwarza [...] informacje z tekstów [...];</p> <p>3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...].</p> <p>SP</p> <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p> <p>2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:</p> <p>3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].</p> <p>4) odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od informacji drugorzędnych;</p> <p>5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).</p>
<p>II. Kształcenie językowe.</p> <p>1. Pogłębianie funkcjonalnej wiedzy z zakresu nauki o języku.</p>	<p>1. Gramatyka języka polskiego. Zdający:</p> <p>1) wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w [...] tworzeniu własnych wypowiedzi.</p> <p>4. Ortografia i interpunkcja. Zdający:</p> <p>1) stosuje zasady ortografii i interpunkcji [...].</p>
<p>III. Tworzenie wypowiedzi.</p> <p>2. Wykorzystanie kompetencji językowych [...] w wypowiedziach [...] pisemnych.</p>	<p>2. Mówienie i pisanie. Zdający:</p> <p>2) buduje wypowiedź w sposób świadomy, za znajomością jej funkcji językowej [...];</p> <p>4) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] notatka syntetyzująca.</p>

Zasady oceniania notatki syntetyzującej

Za notatkę syntetyzującą można uzyskać 4 punkty, w tym 3 punkty za treść i 1 punkt za poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną.

Treść

	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
		notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 3 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 2 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A i C określone dla 1 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów
		ALBO	ALBO	ALBO
A. przedstawienie stanowiska każdego autora	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, <u>na odpowiednim poziomie uogólnienia</u>	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, <u>ale poziom uogólnienia jest zaburzony</u>	notatka przedstawia stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście	notatka nie spełnia żadnego z kryteriów określonego dla 1 pkt
B. zestawienie stanowisk obu autorów	w notatce <u>zestawiono stanowiska obu autorów</u> ; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	w notatce <u>zestawiono stanowiska obu autorów</u> ; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	stanowisk obu autorów <u>nie zestawiono albo zestawiono je niepoprawnie</u> ; nie wskazano np. punktów wspólnych/rozbieżnych albo różnych aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	
C. spójność	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	
D. długość notatki	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna

1 pkt – poprawny zapis, dopuszczalne dwa błędy (językowe, ortograficzne lub interpunkcyjne).

0 pkt – trzy i więcej błędów (językowych, ortograficznych lub interpunkcyjnych).

Uwaga.

Jeżeli w kryterium *Treść* przyznano 0 pkt, wówczas nie przyznaje się punktów w kryterium *Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna*.

INFORMACJA O ZASADACH OCENIANIA NOTATKI SYNTETYZUJĄCEJ NAPISANEJ PRZEZ ZDAJĄCYCH ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ (Z DYSLEKSJĄ, DYSORTOGRAFIA, DYSGRAFIA)	
Treść (0–3)	Egzaminator ocenia treść notatki syntetyzującej zgodnie z tabelą zamieszczoną na s. 8 tego dokumentu.
Poprawność językowa (0–1)	<p>1 pkt – zapis poprawny językowo, dopuszczalne trzy błędy językowe.</p> <p>0 pkt – cztery i więcej błędów językowych.</p> <p>Uwaga. Oceniając notatkę syntetyzującą zdającego, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się (dysleksję lub dysortografię albo dysgrafię), egzaminator nie ocenia ani poprawności ortograficznej, ani interpunkcyjnej.</p>

Wskazówki dotyczące realizacji tematu notatki**1) Stanowiska autorów tekstów**

a) Stanowisko autora 1. tekstu, np.

Pamięć zbiorowości/zbiorowa podlega modyfikowaniu/kształtowaniu/porządkowaniu.

b) Stanowisko autora 2. tekstu, np.

Pamięć jako proces biochemiczny nie podlega żadnym innym regułom / jest zmienna.

2) Zestawienie stanowisk, np.

Z zestawienia stanowisk może wynikać:

- tekst 1.: perspektywa zbiorowości; tekst 2.: perspektywa jednostki
- tekst 1.: pamięć zbiorowa jest kształtowana/kontrolowana przez człowieka; tekst 2.: człowiek nie ma całkowitej kontroli nad pamięcią.

Uwaga.

Kompozycja notatki jest dowolna, np. zdający może zacząć od zestawienia stanowisk autorów tekstów albo od przedstawienia stanowiska każdego z nich.

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 3 punkty za treść

- Tematem obu tekstów jest opis sposobu funkcjonowania pamięci. Leon Dyczewski pisze o pamięci zbiorowości. Zauważa, że podlega ona sterowaniu, ponieważ określone grupy ludzi decydują o tym, o których wydarzeniach historycznych dany naród powinien pamiętać, żeby kształtować swoją tożsamość. Z kolei Jerzy Limon opisuje funkcjonowanie pamięci ludzkiej – jednostkowej. Ta pamięć również ulega wymodelowaniu, ale człowiek ma wrażenie, że dzieje się to poza jego kontrolą, ponieważ np. z upływem czasu inaczej pamięta jakieś wydarzenie. [72 wyrazy]
- Tematem obu tekstów są sposoby funkcjonowania pamięci. Dyczewski pisze o pamięci zbiorowości. Zauważa, że osnuta jest ona wokół faktów, których nie da się pominąć. Jest jednak kształtowana i zmienia się pod wpływem określonych gremiów i rzeczywistości. Zauważa, że pamięć służy kształtowaniu tożsamości zbiorowej, np. narodu. Z kolei Limon opisuje funkcjonowanie jednostkowej pamięci ludzkiej. Ta pamięć również ulega zmianom, ale dzieje się to poza świadomością i kontrolą człowieka, który po upływie pewnego czasu inaczej pamięta jakieś wydarzenie. [76 wyrazów]
- Oba teksty dotyczą sposobu funkcjonowania pamięci. Dyczewski mówi o pamięci zbiorowej, która podlega modyfikacjom. Zmiany w obrębie takiej pamięci dokonywane są przez określone grupy ludzi, decydujące, o których wydarzeniach historycznych należy pamiętać, żeby kształtować tożsamość narodową. Natomiast Limon opisuje sposób funkcjonowania pamięci w perspektywie jednostkowej. Pamięć jednostki, jak pamięć zbiorowa, także jest modyfikowana. Jednak w tym przypadku człowiek odnosi wrażenie, że ma ograniczoną kontrolę nad treściami zawartymi w swojej pamięci, ponieważ z nie do końca zrozumiałych powodów ludzka pamięć – wraz z upływem czasu – zmienia się, nieustannie przeobraża. [87 wyrazów]

Zadanie 7. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
1. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury światowej [...] oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach [...].	1. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...]. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 6) odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki.

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne wykazanie, że sytuacja na obrazie jest zgodna z mitem o Dedalu i Ikarze.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Na obrazie widać Dedala i Ikarza. Skrzydła Dedala są sprawne, ale skrzydła Ikarza rozpadły się i młodzieniec spada.
- Na obrazie widać spadającego Ikarza, ponieważ słońce roztopiło wosk sklejący skrzydła.
- Według mitu Ikarz wzniósł się zbyt blisko słońca, w wyniku czego jego skrzydła się rozpadły, a Ikarz runął w dół. Na obrazie, ukazana jest ta sama sytuacja: Ikarz znalazł się zbyt blisko Heliosa/boga Słońca – dlatego skrzydła Ikarza rozpadły się, bohater spada.

Zadanie 8. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 4) rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego [...]; określa ich funkcje. 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe. 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...].

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne wyjaśnienie.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Porównanie ojczyzny do matki służy pouczeniu, że ojczyznę należy chronić, kochać i poważać jak rodzoną matkę.
- Służy to utożsamieniu ojczyzny z matką. W ten sposób autor podkreśla wartość ojczyzny.

Zadanie 9.1. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 4) rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego [...]; określa ich funkcje. 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe. 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...].

Zasady oceniania

2 pkt – zaznaczenie trzech poprawnych odpowiedzi.

1 pkt – zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi.

0 pkt – zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi albo odpowiedzi niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Uwaga.

Jeżeli zdający zaznaczy więcej niż trzy odpowiedzi, to otrzymuje za zadanie 0 pkt.

Rozwiązanie

ACD

Zadanie 9.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury [...] światowej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...].

Zasady oceniania

- 1 pkt – trafne wyjaśnienie w odniesieniu do utworu.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Dla Harpagona wartością są pieniądze, a nie rodzina. Dla korzyści materialnej zmusza córkę do małżeństwa z dużo od niej starszym mężczyzną, który nie oczekuje posagu.
- Negatywny. Eliza nie może być szczerą z ojcem, ponieważ skąpstwo go zaślepia. Knuje intrygę, aby zyskać zgodę ojca na ślub z ukochanym.
- Skąpstwo Harpagona doprowadziło do rozpadu więzi rodzinnych. Eliza widzi w ojcu despotę, spiskuje przeciwko niemu, nie godzi się, aby ten życie rodziny podporządkowywał swojej obsesji – gromadzeniu pieniędzy.

Zadanie 10. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...]. 13) porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, [...] określa cechy wspólne i różne.

Zasady oceniania

- 2 pkt – rozstrzygnięcie oraz poprawne uzasadnienie stanowiska w odniesieniu do fragmentu wiersza ORAZ fragmentu *Dziadów* cz. III.
- 1 pkt – rozstrzygnięcie oraz poprawne uzasadnienie stanowiska w odniesieniu do fragmentu wiersza ALBO fragmentu *Dziadów* cz. III.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Uwagi.

- W uzasadnieniu zdający musi odnieść się do postawy.
- Nie zalicza się odpowiedzi polegającej tylko na streszczaniu lub parafrazowaniu tekstu/tekstów.

Przykładowe odpowiedzi

- Inną. Podmiot liryczny wiersza przyjmuje pokorną postawę wobec Boga. Natomiast Konrad jest roszczeniowy – żąda władzy od Boga.
- Inną. Podmiot liryczny ufa Bogu, wierzy, że zostanie wysłuchany. Natomiast Konrad czuje się lekceważony milczeniem Boga.

- Taką samą. Zarówno podmiot liryczny, jak i Konrad bezpośrednio przemawiają do Boga, nie boją się do Niego zwracać.

Zadanie 11. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe.

Zasady oceniania

2 pkt – wpisanie do tabeli trzech poprawnych odpowiedzi.

1 pkt – wpisanie do tabeli dwóch poprawnych odpowiedzi.

0 pkt – wpisanie do tabeli jednej poprawnej odpowiedzi albo odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A4, B1, C5

Zadanie 12. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...].

Zasady oceniania

2 pkt – zaznaczenie trzech poprawnych odpowiedzi.

1 pkt – zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi.

0 pkt – zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi albo odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

FPP

Zadanie 13. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...] oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...] 10) rozpoznaje w utworze sposoby kreowania [...] sytuacji lirycznej [...]. 2. Komunikacja językowa i kultura języka. Zdający: 2) rozpoznaje zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi ([...] paradoksy) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie paradoksu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Paradoks polega na tym, że podmiot liryczny potrafi żyć, chociaż sądził, że ukochana osoba jest mu niezbędna do życia jak powietrze.
- Paradoks wynika z przedstawienia miłości jako czegoś niezbędnego do życia. Podmiot liryczny mówi, że jednak żyje, choć nieszczęśliwie kocha.
- Paradoks sytuacji podmiotu lirycznego wiersza polega na tym, że mimo rozstania z osobą ukochaną, która była dla podmiotu niezbędna do życia jak powietrze, to – wraz z upływem czasu – podmiot stwierdza, że jednak potrafi żyć bez tej osoby.

Zadanie 14. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...]; 13) porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie tytułu ORAZ trafne wyjaśnienie.

1 pkt – poprawne podanie tytułu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Uwagi.

- Podanie niepoprawnego tytułu skutkuje przyznaniem 0 punktów za całe zadanie.
- Nie uznaje się wyjaśnienia ograniczającego się do wskazania tego samego imienia bohaterów *Tanga* i opowiadania Nowakowskiego.

Przykładowe odpowiedzi

Tytuł utworu: *Tango*

Wyjaśnienie, np.:

- Postacie w obu utworach mają podobne cechy charakteru i to samo imię – Edek.
- Bohaterowie w obu utworach przyjmują podobną postawę życiową. Obaj są bezwzględni, prostacy, gardzą innymi.

Zadanie 15. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...].

Zasady oceniania

1 pkt – rozstrzygnięcie i poprawne uzasadnienie uwzględniające sytuację z opowiadania *Profesor Andrews w Warszawie*.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Nie, spotkały go same nieszczęścia, począwszy od zagubionego bagażu.
- Nie. Wszystko, czego profesor doświadczył w Warszawie, nie okazało się dla niego dobre. Czuł się zagubiony, ponieważ nie działały telefony i nie mógł skontaktować się z Gosią.
- Nie spotkało go nic dobrego. Był zdziwiony obecnością żołnierzy i czołgu na ulicach. / Zgubił się wśród takich samych bloków.
- I tak, i nie. Wprawdzie po przylocie do Warszawy zjadł smaczną kolację z Gosią i jej narzeczonym, ale więcej było nieprzyjemności: był świadkiem wprowadzenia stanu wojennego, nie rozumiał sytuacji, w której się znalazł, przez co czuł się zagubiony.